

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2018. évi február hó 13. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

### **ítéletet:**

A másodfokú bíróság az emberölés büntette és más bűncselekmény miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Szekszárdi Törvényszék 6.B.40/2017/54. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy a vádlott büntetését életfogytig tartó szabadságvesztésre súlyosítja. A vádlott legkorábban 25 (huszonöt) év kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a törvényszék helyesen 2017. évi június hó 27. napján tartott tárgyalást.

A bíróság a kiszabott szabadságvesztés tartamába a 2017. évi október hó 31. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt továbbmenően beszámítja.

A másodfokú eljárásban felmerült 10.000 (tízezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

### **Indokolás**

A Szekszárdi Törvényszék 2017. október 31. napján kelt ítéletével a vádlottat nyereségvágyból, védekezésre korlátozottan képes személy sérelmére elkövetett emberölés büntette és magánlaksértés büntette miatt halmazati büntetésül 20 év fegyházra és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a vádlott legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A vádlott által előzetes fogva tartásban eltöltött időt a szabadságvesztésbe beszámította, rendelkezett a bűnjelekről és részben kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A törvényszék ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére az emberölés eltérő minősítése – a különös kegyetlenség, mint minősítő körülmény megállapítása – és a büntetés súlyosítása végett jelentett be fellebbezést. A vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban a büntetés enyhítése érdekében éltek jogorvoslattal.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában a vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta, indítványozta továbbá a bűnjelekre vonatkozó rendelkezés megváltoztatását.

Az ítéltábla a kölcsönösen bejelentett fellebbezések alapján eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt, teljes terjedelmében felülbírálta. A felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok maradéktalan betartása mellett folytatta le a

bizonyítási eljárást. A tényállást a szükséges és lehetséges mértékben felderítette, a bizonyítékokat beszerezte és értékelte. A megállapított tényállás teljes és pontos, egyben a törvényszék indokolási kötelezettségének is mindenben eleget tett.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 351.§ (1) bekezdése alapján irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

A védelem jogorvoslati kérelmében írt álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, iratellenes, téves ténybeli következtetéseken alapul. A rendelkezésre álló közvetett bizonyítékok egyike sem alkalmas arra, hogy bizonyítsa, hogy a vádlott és csakis a vádlott követte el, követhette el a bűncselekményt. A fellebbezés ugyanakkor nem jelölt meg sem konkrét iratellenes megállapításokat, sem konkrét ténybeli következtetést.

A védelem kizárólag a bizonyítékok mikénti értékelését vitatta, ez pedig – az indokolási kötelezettség megfelelő teljesítése mellett – nem vezethetett eredményre.

Kétségtelen, hogy az ügyben kizárólag közvetett bizonyítékok álltak rendelkezésre. Nem értett egyet azonban az ítélőtábla a védelemnek azzal az érvelésével, hogy ezekből a közvetett bizonyítékokból nem lehet következtetni a vádlott büntetőjogi felelősségére. Az egyes bizonyítékok önmagukban valóban nem alkalmasak minden kétséget kizáróan annak az igazolására, hogy a vádlottelkövette a terhére rótt bűncselekményt, azonban a bizonyítékok együttesen, egymással összefüggésben történő értékelése ilyen következtetés levonására nem csupán alkalmas, de kizárólag ez az egyetlen következtetés vonható le.

Anélkül, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét megismételné, a következők kiemelését tartotta szükségesnek az ítélőtábla.

Azt a vádlott sem tagadta, hogy a bűncselekmény helyszínén járt. Az is természettudományos bizonyítékkal alátámasztott tény, hogy a vádlott nadrágján a sértettől származó vérnymok voltak. Ezek a vérnymok nem kerülhettek máskor a vádlott ruházatára, mint a bűncselekmény elkövetésekor. A vádlott szavahihetősége szempontjából jelentősége van a vérnymok elhelyezkedésének is, nadrágján elől és hátul is találtak ilyen szennyeződést. Ebből pedig az következik, hogy egyszeri fröccsenéstől nem kerülhetett mindkét helyre vér.

Amint azt az elsőfokú bíróság helyesen kifejtette, az eljárás során nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy a bűncselekmény elkövetésében a vádlotton kívül más személy is részt vett. Ilyet kizárólag a vádlott vallomása tartalmazott, e körben azonban a vádlott vallomása olyan mértékben volt életszerűtlen és következetlen, hogy azt az elsőfokú bíróság helyesen vetette el.

A vádlott elsőfokú bíróság által elfogadott vallomásából, mely szerint járt a bűncselekmény helyszínén és abból a tényből, hogy a nadrágján a sértett vérnymait mutatták ki, egyértelműen az a következtetés vonható le, hogy a vádlott volt a bűncselekmény elkövetője. Ezt a következtetést teljes mértékben alátámasztotta tanú 11tanú vallomása. A tanú vallomása olyan részleteket tartalmaz, amelyeket kizárólag olyan személytől tudhatott meg, aki a bűncselekmény elkövetésében részt vett. Ilyen részlet az, hogy a sértett a lábán, a sípcsontján is megsérült a bántalmazás során. Ki kell emelni a tanú vallomásából azt is, hogy kizárólag a vádlottól tudhatta meg, hogy a nadrágját azért mosta ki, mert nem tudta elégetni a kályhában. Mindez azt támasztja alá, hogy tanú 11nak a vádlott valóban beszámolt a bűncselekmény elkövetéséről. A tanúval szemben nem merültek fel olyan, a vallomásának hitelességét kétségessé tevő körülmények, mint az ügyben szereplő más zárvatársak esetében. Tanú 11tanú ténylegesen nem is volt a vádlott zárvatársa, vele csupán a séták alkalmával találkozott. A tanú azonban a vádlott gyermekkori ismerőse, barátja, akihez bizalommal fordulhatott. A tanú esetében fel sem merült, hogy személyes előny reményében tesz terhelő vallomást régi barátjára, arra is figyelemmel, hogy vallomása megtételére szabadulását követően került sor. Ezen túlmenően vallomása is olyan részleteket tartalmazott, amelyeket az eljárás egyéb

adatai, így részben a vádlott nyomozás során tett vallomása, részben pedig az orvosszakértői vélemény, mint objektív bizonyíték alátámasztott.

A vádlott életszerűtlen és többször megváltoztatott vallomásán kívül semmilyen bizonyíték nem utalt arra, hogy a vádlotton kívül más is részt vett a bűncselekmény elkövetésében.

Erre is figyelemmel nem merült fel ésszerű kétely azzal kapcsolatosan, hogy a bűncselekményt a vádlottkövette el.

Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenysége logikus és okszerű volt. A helyesen megállapított tényállásból a törvényszék okszerűen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére és az elkövetett cselekményeket is az anyagi jogszabályoknak megfelelően minősítette.

Az ítéletábra mindenben egyetértett az elsőfokú bíróságnak az ölési cselekmény minősítésével kapcsolatban kifejtett érvelésével. Helytállóan hivatkozott a törvényszék arra, hogy a helyszíni szemle alapján következtetni lehetett a vádlott motivációjára. Nem lehet vitás, hogy az értékek utáni kutatás miatt forgatta fel a vádlott a sértett házának berendezését, pénzt keresett. Azt a vádlott is beismerte, hogy lopási céllal ment a sértett ingatlanához, kétségtelen tehát, hogy anyagi haszonszerzésből követte el a cselekményt.

Az sem lehet vitás, hogy a sértett életkora és egészségi állapota miatt a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 160.§ (2) bekezdés k) pontjában meghatározott megkülönböztető oltalom alatt álló személy volt.

Az ügyészség fellebbezésében kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem állapította meg további minősítő körülményként a különös kegyetlenséggel történő elkövetést. A törvényszék a tényállásban nagy pontossággal rögzítette a bántalmazás módját és az okozott sérüléseket. Helyesen fejtette ki azt is, hogy ez a bántalmazás bár kétséget kizáróan durva volt, de nem érte el azt a mértéket, amely a különös kegyetlenség, mint minősítő körülmény megállapításához szükséges. Sem az ütések száma, sem a bántalmazás időtartama, sem a módja nem okozott az átlagost lényegesen meghaladó szenvedést és nem tekinthető kiemelkedően brutálisnak. Erre figyelemmel helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott cselekménye megközelítette, de nem érte el azt a mértéket, amely a különös kegyetlenség megállapításához szükséges. Ezt a körülményt ezért helyesen nem a minősítés, hanem a büntetés kiszabása során kell figyelembe venni.

A büntetés kiszabását meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel, de azokat nem súlyuknak megfelelően értékelte. Az ügy sértettje egy időskorú, egyedül élő, egészségi állapota miatt is más személyek segítségére szoruló, emiatt fokozottan kiszolgáltatott személy volt, aki házának elhelyezkedése miatt segítségre nem számíthatott. A vádlott ismerte ezeket a körülményeket és ezt kihasználva követte el cselekményét. Az ilyen jellegű támadások az elmúlt években elszaporodtak. Ez alkalmas arra, hogy a hasonló körülmények között élő személyekben félelmet keltsen, folyamatosan tartsanak az őket fenyegető támadásoktól. Ezért a hasonló jellegű bűncselekmények elkövetőivel szemben indokolt a törvény szigorával fellépni. Azt sem lehet figyelmen kívül hagyni a szankció meghatározásakor, hogy a vádlott korábban már háromszor is állt bíróság előtt. A kétszeresen minősülő emberölést elkövető vádlott esetében a súlyosító körülmények meghatározó számára és súlyára figyelemmel az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés nem áll arányban a vádlott által elkövetett cselekmények kiemelkedő tárgyi súlyával. A vádlott esetében határozott ideig tartó szabadságvesztéssel nem érhető el a büntetés célja, még abban az esetben sem, ha annak tartamát a bíróság maximális tartamban határozza meg. Az elsőfokú bíróság

– amint arra a fellebbviteli főügyészség átiratában hivatkozott – pontatlanul jelölte meg a vádlottal szemben kiszabható határozott tartamú szabadságvesztés tételkeretét. A minősített emberölés a Btk.160.§ (2) bekezdése alapján tíz évtől húsz évig terjedő, míg a magánlaksértés büntette a Btk.221.§ (4) bekezdése alapján egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető. A halmazati büntetésre vonatkozó szabályok – Btk.81.§ (1) és (2) bekezdése – alapján a vádlottal szemben huszonöt évet el nem érő szabadságvesztés szabható ki.

A kifejtettekre figyelemmel az ítéletábra a vádlottal szemben kiszabott büntetést a Btk.41.§-a alapján életfogytig tartó szabadságvesztésre súlyosította, melyből a vádlott a Btk.43.§ (1) bekezdése alapján legkorábban huszonöt év eltelte után bocsátható feltételes szabadságra.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata a Btk.41.§ (2) bekezdés alapján fegyház.

A másodfokú bíróság a fentiek szerint az elsőfokú bíróság ítéletének a büntetés kiszabását érintő részét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy ténylegesen 2017. június 28. napja helyett 27-én tartott az ügyben az elsőfokú bíróság tárgyalást.

A másodfokú bíróság a Btk.92.§ (1) és (2) bekezdése alapján határozott a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetése óta előzetes fogvatartásban töltött idő továbbmenő beszámításáról.

A Be.381.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be.74.§ (3) bekezdés c) pontjára figyelemmel – a vádlott költségmentességére tekintettel – az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság helyesen rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelek tekintetében. E körben nem értett egyet a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség fellebbezésében kifejtett állásponttal, miután a Kúria a BH2008. 296. szám alatt közzétett eseti döntésében írtakat már nem tartja fenn. Így az ügyészség által hivatkozott bűnjelek tekintetében nem a 11/2003. (V. 8.) IM-BM-PM rendelet 1.§ (1) bekezdése alapján kell eljárni. Helyesen járt el tehát az elsőfokú bíróság, amikor a nyomozás során keletkezett vagy a helyszíni szemlén rögzített anyagmaradványok, nyomtörödékek és egyéb értéktelen tárgyak tekintetében a Be.155.§ (8) bekezdése alapján a megsemmisítésükről rendelkezett.

Pécs, 2018. február 13.

Dr. Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr. Tóth Sándor s.k. előadó bíró, Dr. Bencze Beáta s.k. bíró

A Szekszárdi Törvényszék 6.B.40/2017/54. számú ítélete a Pécsi Ítéletábra Bf.I.65/2017/9. számú ítélete folytán – az abban írt változtatásokkal – a 2018. évi február hó 13. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

. Makai Lajos s.k.  
a tanács elnöke

tisztviselő